

FASTIGHETS- OCH KYRKOGRÅRDSUTSKOTT

2022-12-01

Plats och tid Starrkärrs församlingshem kl 17:30

Beslutande Ordinarie ledamöter:  
Jan Samuelsson, ordförande  
Seppo Tallheden  
Lennart Järkil  
Marita Evaldsson  
Kerstin Ljungqvist  
Bengt Lundberg, ersättare  
Amelie Hammarström, ersättare  
Margareta Jerrestrand, kyrkoherde

Övriga deltagande Tony Karlsson, sekreterare

Underskrifter Sekreterare

Paragrafer 156-170/22

\_\_\_\_\_  
Tony Karlsson

Ordförande

\_\_\_\_\_  
Jan Samuelsson

Justering

\_\_\_\_\_  
Seppo Tallheden

### ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ	Starrkärr-Kilanda församling, Fastighets- och Kyrkogårdsutskott
Sammanträdesdatum	2022-12-01
Datum för anslags uppsättande	2022-12-07
Datum för anslags nedtagande	2022-12-28
Förvaringsplats för protokollet	Starrkärrs församling, församlingsexpeditionen

Underskrift

\_\_\_\_\_

**STARRKÄRR-KILANDA FÖRSAMLING****SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Fastighets- och Kyrkogårdsutskott

Sammanträdesdatum

2022-12-01

**§156/22 Inledning.**  
Ordförande Jan Samuelsson öppnade sammanträdet för Fastighets- och kyrkogårdsutskottet.

**§157/22 Andakt**  
Kyrkoherden ledde andakt.

**§158/22 Upprop och val av sekreterare.**  
Ordförande förrättade upprop. Alla ordinarie tjänstgör.  
Tony Karlsson valdes som sekreterare.

FKU beslutade:

**att notera informationen.**

**§159/22 Godkännade av dagordningen.**  
Dagordningen lästes igenom, några punkter under information och övriga frågor.  
Dagordningen godkändes.

FKU beslutade:

**att godkänna dagordningen.**

**§160/22 Justerare.**  
Seppo Tallheden valdes som justeringsperson och protokollet justeras den 6 december kl. 16:30 på församlingsexpeditionen.

FKU beslutade:

**att välja Seppo Tallheden till protokolljusterare.**

**§161/22 Föregående sammanträdesprotokoll.**  
Ordförande läste igenom föregående sammanträdesprotokoll från 2022-11-03.  
Klargörande under FKU protokoll § 147/22 Investeringar 2023 hur tar vi hand om dessa.

Textilförvaring: Antependierna i Kilanda är tillbaka, Kerstin Ljungkvist och Marita Evaldsson

Träinventarier gravböckerna arbetet pågår, Kerstin Ljungkvist

Sten och Metallinventarier Kerstin Ljungkvist

Ordf.sign.

Just.sign.

Just.sign.

Utdragsbestyrkande

**STARRKÄRR-KILANDA FÖRSAMLING****SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Fastighets- och Kyrkogårdsutskott

Sammanträdesdatum

2022-12-01

Lapidarium Lennart Järkil och Bengt Lundberg,  
med stöd av Annie Bergström, antikvarisk kontrollant

Solpaneler Dan Oltéus och Jan Samuelsson

Ventilationssystem i Älvängen  
Jan Samuelsson, Seppo Tallheden och Tony Karlsson

Efter klargörande så läggs protokollet till handlingarna.

FKU beslutade:

**att lägga protokollet till handlingarna.**

**§162/22 Genomgång av senaste kyrkorådetsprotokoll.**  
Ordförande läste igenom senaste kyrkorådetsprotokollet.

FKU beslutade:

**att notera kyrkorådsprotokollet.**

**§163/22 Församlingens inventarier 2023**

Annie Bergström, antikvarisk kontrollant, har varit i Kilanda för att skriva rapporter om glasskåpet och antependieförvaringen.

Annie gjorde även en besiktning av korfönstret. När det gäller korfönstret; Länsstyrelsen har avgett ett svar; Altartavlan i Kilanda kyrka, jämte tilläggen från 1940-50-talets restaurering av arkitekten Sigfrid Ericson, framhålls som särskilt värdefull i den kulturhistoriska karaktäristiken av Kilanda kyrka i Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister (se länk

<https://bebyggelseregistret.raa.se/bbr2/anlaggning/visaMotivering.raa?anlaggningId=2130000002284&varderingId=21000000563203>)

Altartavlan utgör en betydelsefull del av kyrkans interiör som präglas av takmålerierna, läktarbröstets målerier och predikstolen i barockstil samt av den barockimiterade inredning som man kompletterade med i samband med renoveringen i mitten av 1900-talet.

Enligt Kulturmiljölagen ska kyrkobyggnader vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas och deras utseende och karaktär inte förvanskas. Länsstyrelsen bedömer att ett avlägsnande av altartavlan skulle innebära en negativ påverkan på Kilanda kyrkas kulturhistoriska värde.

FKU kommer att arbeta vidare med altartavlan och korfönstret och kommer att förlägga ett FKU sammanträde till Kilanda i vår och samtidigt bjuda in Länsstyrelsen till ett besök i Kilanda.

Ordf.sign.

Just.sign.

Just.sign.

Utdragsbestyrkande

Gravvårdar i trä, Länsstyrelsen kommentar till det framtagna förslaget; Linnéa Tidäng har varit ute på plats för att få en uppfattning om hur de två gravvårdarna i trä är placerade i relation till omkringliggande gravar och respektive del av kyrkogård. Jag har även samrått ert förslag med en kollega.

Vår bedömning är att de båda alternativ för väderskydd är allt för iögonfallande och befarar att tillkommande skyddande anordningar kommer att påverka begravningsplatsens kulturhistoriska värde negativt. Vi önskar därför att ni ser över om det kan arbetas fram ett mer diskret förslag.

Vårdarna behöver vad jag förstått förankras bättre, komma upp något högre från mark och även skyddas från både väta och solljus. Skulle det vara möjligt att göra ett skydd som utgår mer i likhet från de 'huvar' som finns i nuläget? En högre, bättre förankrad stolpe i trä för vården och en efter höjden anpassad huv/låda som kan lyftas av i sin helhet då man vill se vården. Eventuellt att ovasidan är öppningsbar, som en lucka?

Det som vi anser vara viktigt är att skyddet inte blir allt för stort och att det inte upplevs som en museimonter bland omgivande gravar.

Lennart Järkil framförde en idé om att skydda gravvårdarna i trä med en kraftig corten plåt och plexiglasskiva. Lennart arbetar vidare med förslaget.

FKU beslutade:

**att notera ovanstående information.**

#### **§164/22 Investeringar 2023.**

Byte av ventilationen i Älvängen kan påbörjas under 2023. Just nu råder det brist på komponenter. Kan medföra fördröjning. Tony undersöker anbudssumman från entreprenören. FKU begär av kyrkorådet att lyfta investeringarna för ventilationen på KR:s nästa möte då församlingen vill genomföra bytet då Älvängens kyrka står oanvänd under första månaderna under 2023.

Arbetet i sakristian kan påbörjas under januari 2023. Tony tar kontakt med entreprenören om en tidplan. Lottie Benjaminsson, västarvet, västsvensk konservering, kommer att vara kontrollant.

Processen med byggandet av ett Lapidarium påbörjas i januari 2023.

FKU beslutade:

**att notera informationen.**

**att** begära av kyrkorådet att lyfta investeringarna för ventilationen på KR:s nästa möte då församlingen vill genomföra bytet då Älvängens kyrka står oanvänd under första månaderna under 2023.

**Att** begära av kyrkorådet att lyfta investeringarna för ombyggnad av sakristian.

**§165/22 Elförbrukning i församlingen.**

Församlingen måste minska elförbrukningen. FKU diskuterade möjligheter för kyrkogården att minska elförbrukningen. En möjlighet att släcka belysningen kl 22.00, istället för kl 23.00 och inte tända på morgonen mellan kl 06.00 och 08.00.

FKU beslutade:

**att** släcka belysningen kl 22.00 och inte tända på morgonen mellan kl 06.00 och 08.00 på kyrkogårdarna.

**§166/22 Arbete utfört av förtroendevalda.**

Ordförande frågar hur det är med försäkringar för förtroendevalda som utför arbete i församlingen.

Länsförsäkringars svar;

Du hade frågor på om frivilligarbetare omfattas av er Olycksfallsförsäkring. Rekommendation och eventuell avrådan; För att du ska få rätt premie och försäkringsersättning ber jag dig kontrollera i kommande försäkringshandlingar att uppgifteren stämmer. Försäkringens omfattning framgår av Försäkringsbrevet samt tillhörande villkor. **Jag rekommenderar att vi utan kostnad utökar er Olycksfallsförsäkring med en text, så vi tydliggör att era frivilligarbetare inkluderas även för de fysiska jobb de utför, enligt; "Med ändring av G1.01.2 gäller försäkringen även för frivilligarbetare vid byggnads- och anläggningsarbeten som utförs på kyrkans fastigheter."** Denna utökning gäller från 221108 i version \*21 och kommer med på det fysiska brevet version \*22 inför årsskiftet.

Förtroendevald som utför att arbete i församlingen är försäkrade och skall fylla i ett löneunderlag vid utfört arbete.

FKU beslutade:

**att** notera svaret från Länsförsäkringar .

**§167/22 Muslimsk begravningsplats.**

Kyrkoherden informerade om den avsiktsförklaring som finns med andra församlingar om att anlägga en muslimsk begravningsplats. Mölndals pastorat har sagt upp sitt avtal med Starrkärrs församling from 2023-12-31.

FKU anser att varje församling måste själva anlägga en muslimsk begravningsplats inom sitt förvaltningsområde.

Tony visade på en karta var på Starrkärrs kyrkogård det vore lämpligt att anlägga en muslims begravningsplats.

FKU beslutade:

**att arbeta vidare med anläggandet av en muslimsk begravningsplats i Starrkärr.**

**§168/22 Information**

**Lokalförsörjningsplan**

Kyrkoherden informerade om att kyrkofullmäktige godkänt lokalförsörjningsplanen. Stiftet har granskat lokalförsörjningsplanen.

**Projekt Starrkärr.**

Projektgruppen kommer att ha ett möte 11 januari och då bjuda in kyrkoherde Lars Hjort.

FKU beslutade:

**att notera ovanstående informationen.**

**§169/22 Övriga frågor.**

Seppo Tallheden ställde en fråga angående skötselavgifterna. Tony informerade om att skötselavgiften skall bära sin egen kostnad och får inte belasta begravningsavgiften. Går skötselavgifterna minus, belastas församlingen.

Bengt Lundberg klargjorde användningen av ordet Lapidarium.

FKU beslutade:

**att notera informationen.**

**§170/22 Avslutning.**

Ordföranden tackade alla ledamöter och förklarade dagens sammanträde för avslutat. 2023 första sammanträde blir 12 januari.